

Natura 2000 gebied 86 – Schoorlse Duinen

(Zie leeswijzer)

Kenschets

Natura 2000 Landschap:	Duinen
Status:	Habitatrichtlijn
Site code:	NL1000010
Beschermd natuurmonument:	Schoorlse duinen SN, Hargergat BN
Beheerder:	Staatsbosbeheer, particulieren
Provincie:	Noord-Holland
Gemeente:	Bergen
Oppervlakte:	1.731 ha

Gebiedsbeschrijving

Het gebied Schoorlse Duinen beslaat een strook kalkarme (en plaatselijk kalkrijkere) duinen die ligt tussen Bergen en de Hondsbossche Zeewering. Hier bevinden zich de hoogste duinen van ons land, tot maximaal 58 m boven zeeniveau.

Het is een gevarieerd en uitgestrekt duinlandschap dat reliëfrijk en landschappelijk zeer afwisselend is. In het westen liggen lagere zeereepduinen, gevolgd door een sterk geaccidenteerd landschap met uitgestrekte valleicomplexen, die over een grote oppervlakte zijn begroeid met dophei- en kraaiheivegetatie. De binnenduintrand is vrijwel geheel bebost. Een deel van deze bossen zijn oude loofbossen, een ander deel bestaat uit naaldbossen, die gezien de ouderdom en het lokaal voorkomen van zeldzame planten grote natuurwaarde hebben. In het zuidelijk deel lopen de boscomplexen door tot aan het buitenduin.

In 1997 is ter hoogte van de Parnassiavallei een kerf aangebracht in de 100-150 m brede zeereep om zeewaterinvloed tot in de binnenduinen terug te brengen.

Begrenzing

De begrenzing van het Habitatrichtlijngebied (zoals aangemeld) is op de kaart op enkele technische punten verbeterd:

- Verharde wegen en bebouwing, die reeds tekstueel waren geëxclaveerd, zijn aan de rand van het gebied zoveel mogelijk ook op de kaart buiten de begrenzing gebracht.
- De begrenzing is waar mogelijk gelegd langs topografisch herkenbare lijnen, zoals wegen, wateren, perceelscheidingen en bosranden.
- De begrenzing is afgestemd op die van het (voormalige) natuurmonument opdat deze geheel binnen het Habitatrichtlijngebied valt.
- De zeewaartse begrenzing van het gebied is gelegd op de duinvoet van het buitenduin (zie ook volgende paragraaf), zoals ook gold voor het natuurmonument.

Overige wijzigingen van meer dan 1 ha worden in de volgende alinea toegelicht.

Verder is de begrenzing van het Habitatrichtlijngebied (zoals aangemeld) op één plaats aangepast: Uitbreiding met het aangrenzende Hargergat bij Groet (7,4 ha) dat grotendeels al de status had van beschermd natuurmonument. Het vormt een integraal onderdeel van het duingebied met onder meer H2190 vochtige duinvalleien. Deze uitbreiding is ook van belang voor behoud en herstel beken en rivieren met H3260_A waterplanten, *waterranonkels* (subtype A).

Natura 2000 database

Habitattypen

Code	Habitatype
H2120	Witte duinen
H2130	Grijze duinen
H2140	Duinheiden met kraaihei
H2180	Duinbossen
H2190	Vochtige duinvalleien

Voorstel voor het toevoegen aan de database:

H2110	Embryonale duinen ¹
H2160	Duindoornstruwelen ¹
H2170	Kruipwilgstruwelen ¹
H3260	Beken en rivieren met waterplanten ^{1a}

Voorstel voor het verwijderen uit de database:

H1014	Nauwe korfslak ^{16 / a}
-------	----------------------------------

Kernopgaven

- 2.01 **Witte duinen en embryonale duinen:** Ruimte voor natuurlijke verstuiving: witte duinen H2120 en embryonale duinen H2110 o.m. van belang als habitat voor kleine mantelmeeuw A183, dwergstern A195, bontbekplevier A137 en strandplevier A138.
- 2.03 **Duinheiden:** Behoud oppervlakte en kwaliteit duinheiden met kraaihei *H2140 en duinheiden met struikhei *H2150.
- 2.04 **Droge duinbossen:** Uitbreiding oppervlakte (ook in zeereep) en verbetering kwaliteit (structuurvariatie en soortenrijkdom) van duinbossen (*droog*) H2180_A.
- 2.07 **Duinbeken:** Herstel beken en rivieren met waterplanten (*waterranonkels*) H3260_A.

Instandhoudingsdoelen

Algemene doelen

Behoud van de bijdrage van het Natura 2000 gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie.

Behoud van de bijdrage van het Natura 2000 gebied aan de ecologische samenhang van het Natura 2000 netwerk zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie.

Behoud en waar nodig herstel van de ruimtelijke samenhang met de omgeving ten behoeve van de duurzame instandhouding van de in Nederland voorkomende natuurlijke habitats en soorten.

Behoud en waar nodig herstel van de natuurlijke kenmerken en van de samenhang van de ecologische structuur en functies van het gehele gebied voor alle habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd.

Behoud of herstel van gebiedsspecifieke ecologische vereisten voor de duurzame instandhouding van de habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd.

Habitattypen

H2110	Wandelende embryonale duinen
Doel	Uitbreiding oppervlakte en behoud kwaliteit.

- Toelichting Het habitatype embryonale duinen komt voor in de directe omgeving van de Kerf. Langs de Hollandse kust is het een betrekkelijk zeldzaam habitatype, dat hier uitgebreid kan worden.
- H2120 Wandelende duinen op de strandwal met *Ammophila arenaria* ("witte duinen")**
 Doel Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.
 Toelichting Vanwege de breedte van het duingebied zijn er geen conflicten met de veiligheid, zodat uitbreiding van het habitatype witte duinen mogelijk is (van belang voor de landelijke opgave in de Hollandse duinen).
- H2130 *Vastgelegde kustduinen met kruidvegetatie ("grijze duinen")**
 Doel Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit grijze duinen, *kalkarm* (subtype B).
 Toelichting Oppervlakte-uitbreiding en kwaliteitsverbetering van het habitatype grijze duinen is nodig gezien de landelijk zeer ongunstige staat van instandhouding en de grote verantwoordelijkheid van Nederland voor dit habitatype in Europa. In het gebied gaat het met name om grijze duinen, *kalkarm* (subtype B).
- H2140 *Vastgelegde ontkalkte duinen met *Empetrum nigrum***
 Doel Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit. Enige achteruitgang in oppervlakte van duinheiden met kraaihei, *vochtig* (subtype A) ten gunste van habitatype H2190 vochtige duinvalleien is toegestaan.
 Toelichting Het habitatype duinheiden met kraaihei is momenteel over grote oppervlakte aanwezig, vooral in de vorm van duinheiden met kraaihei, *droog* (subtype B). De kwaliteit kan worden verbeterd.
- H2160 Duinen met *Hippophaë rhamnoides***
 Doel Behoud oppervlakte en kwaliteit. Enige achteruitgang in oppervlakte ten gunste van habitatype H2130 grijze duinen of H2190 vochtige duinvalleien is toegestaan.
 Toelichting Uitbreiding van het habitatype duindoornstruwelen kan een bedreiging vormen voor onder meer habitatype H2130 grijze duinen. Het type is momenteel in goede kwaliteit over slechts een klein oppervlakte aanwezig, maar mag afnemen ten gunste van H2130 grijze duinen of H2190 vochtige duinvalleien. Om de kwaliteit te behouden moeten alle successiestadia in het gebied voorkomen, ook de jonge stadia die als matig worden beoordeeld.
- H2170 Duinen met *Salix repens* spp. *Argentea* (*Salicion arenariae*)**
 Doel Behoud oppervlakte en kwaliteit.
 Toelichting Vochtige kruipwilgstruwelen met onder andere rond wintergroen en klein wintergroen komen zeer plaatselijk nog voor en ontwikkelen zich recent lokaal binnen het gebied. De oppervlakten van het habitatype kruipwilgstruwelen blijven echter beperkt.
- H2180 Beboste duinen van het Atlantische, continentale en boreale gebied**
 Doel Uitbreiding oppervlakte en behoud kwaliteit duinbossen, *droog* (subtype A) en behoud oppervlakte en kwaliteit duinbossen, *vochtig* (subtype B).
 Toelichting Duinbossen, *droog* (subtype A) komen vooral in matige kwaliteit voor. Dit subtype kan worden uitgebreid en de kwaliteit kan worden verbeterd. Het habitatype duinbossen, *vochtig* (subtype B) komt met een kleine oppervlakte matig ontwikkeld voor.
- H2190 Vochtige duinvalleien**
 Doel Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit vochtige duinvalleien, *ontkalkt* (subtype C).
 Toelichting In het gebied zijn de begroeiingen van het habitatype vochtige duinvalleien, *ontkalkt* (subtype C) schaars. Valleibegroeiingen kunnen hersteld worden vanuit oudere successiestadia.

H3260 Submontane en laagland rivieren met vegetaties behorend tot het *Ranunculion fluitantis* en het *Callitriche-Batrachion*

Doel Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit beken en rivieren met waterplanten, *waterranonkels* (subtype A).

Toelichting Aan de noordkant van het gebied in het Hargergat (waar zich slecht doorlatende lagen in de bodem bevinden) is een duinbeek aanwezig met het habitatype beken en rivieren met waterplanten, *waterranonkels* (subtype A). Het betreft een habitatype dat in de duinen uiterst zeldzaam is. De kwaliteit kan worden verbeterd.

Synopsis

<i>Habitattypen</i>	<i>Staat van instandhouding</i>	<i>Relatieve bijdrage</i>	<i>Doelstelling oppervlakte</i>	<i>Doelstelling kwaliteit</i>
H2110 Embryonale duinen	+	+	>	=
H2120 Witte duinen	-	+	>	>
H2130_B Grijze duinen (<i>kalkarm</i>)	--	+	>	>
H2140_A Duinheiden met kraaihei (<i>vochtig</i>)	-	+	= (<)	>
H2140_B Duinheiden met kraaihei (<i>droog</i>)	-	+	=	>
H2160 Duindoornstruwelen	+	-	= (<)	=
H2170 Kruiwilgstruwelen	+	+	=	=
H2180_A Duinbossen (<i>droog</i>)	+	++	>	=
H2180_B Duinbossen (<i>vochtig</i>)	-	+	=	=
H2190_C Vochtige duinvalleien (<i>ontkalkt</i>)	-	+	>	>
H3260_A Bekken en rivieren met waterplanten (<i>waterranonkels</i>)	-	+	=	>

¹ Op basis van recente informatie blijkt het habitatype thans voor te komen binnen de (huidige) begrenzing van het Natura 2000 gebied.

^{1a} Herstel van een technische fout database 2004

¹⁶ Op basis van recente informatie blijkt de soort niet voor te komen binnen de (huidige) begrenzing van het Natura 2000 gebied of het gebied kan onvoldoende bijdrage leveren.

^a In het Reactiedocument (2004) is op basis van informatie van EIS aangegeven dat de nauwe korfslak (H1014) is toegevoegd aan de database. Inmiddels is gebleken uit meer recente informatie van de Stichting Anemoon (Nauwe korfslak *Vertigo angustior*: A.W. Gmelig Meyling & R.H. de Bruyne, 2006 Stichting Anemoon) gebleken dat de soort niet in het gebied voorkomt. De soort wordt uit de database gehaald.